

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Освітньо-наукова програма
Рівень вищої освіти
Галузь знань

Менеджмент та безпека бізнесу
перший (бакалавр)
07 Управління та адміністрування,

Спеціальність
Вид дисципліни
Мова викладання

073 Менеджмент
обов'язкова
українська

Інформація про викладача

Олексюк Мирон Мирославович, к. філос.н.,
доцент

Розробник: Олексюк Мирон Мирославович – ст. викладач кафедри соціальних дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат філософських наук, доцент

Олексюк М. М. **Силабус** навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» Навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ. Львів: ЛьвДУВС, 2025. 12 с.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціальних дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 1 від «04» серпня 2025 року)

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Філософія» вивчається здобувачами вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» Навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки ЛьвДУВС у 4 семестрі обсягом 4 кредитів (ESTS), що становить 120 годин, яких: 32 години лекційних занять, 16 годин семінарських занять, 72 години самостійної роботи.

Навчальна дисципліна вивчає основні особливості та специфіку філософського знання як різновиду теоретичного світогляду, основних філософських напрямків та функцій філософії, сутнісних характеристик та систем пояснення буття як реальності, свідомості як специфічної функції людського організму та структури людської духовності, ознайомлення з процесом пізнання людиною оточуючого світу у різних його виявах та формах, починаючи від чуттєвого та закінчуючи науковим, основними способами та методами пізнання, ознайомлення з особливостями філософського осмислення людини як елементу природи.

Структура навчальної дисципліни «Філософія» побудована згідно загальноприйнятих вимог, враховує основні вимоги щодо знань та практичних умінь здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалавр). Зміст програмного матеріалу включає 9 тем, а саме:

- Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.
- Тема 2. Антична філософія
- Тема 3. Філософія середньовіччя та доби Відродження
- Тема 4. Філософія Нового часу
- Тема 5. Філософська думка в Україні
- Тема 6. Філософські проблеми буття
- Тема 7. Пізнання як відображення оточуючої дійсності
- Тема 8. Буття людини як важлива проблема філософської антропології
- Тема 9. Суспільство як система

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» виступає світоглядна орієнтація здобувачів вищої освіти на загальнолюдські цінності; розвиток зацікавлення до вивчення плюралізму процесів становлення теоретичної думки; скерування до необхідності філософської оцінки історичних подій чи інших ситуацій, фактів реального життя через призму історико-філософського сприйняття світу та його наукового обґрунтування

2. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Належне опанування даної навчальної дисципліни передбачає **формування** у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральної :

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;

Загальних:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності, та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії, та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

Очікувані результати вивчення навчальної дисципліни «Філософія». В результаті вивчення навчальної дисципліни **здобувачі повинні**:

ПРН 01. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини, і громадянина в Україні.

ПРН 02. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Основними методами контролю знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти є: спостереження за їх навчальною діяльністю, усне опитування, письмовий контроль, практичний контроль, тестовий контроль.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем				
	Усього	у тому числі		
		лек.	сем.	сам. роб.
Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.	10	2	2	4
Тема 2. Антична філософія	10	2	4	4
Тема 3. Філософія середньовіччя та доби Відродження	10	2	4	4
Тема 4. Філософія Нового часу	10	2	4	4
Тема 5. Філософська думка в Україні	10	2	4	4
Тема 6. Філософські проблеми буття.	10	2	4	4
Тема 7. Пізнання як відображення оточуючої дійсності	10	2	4	4
Тема 8. Буття людини як важлива проблема філософської антропології	10	-	2	8
Тема 9. Суспільство як система	10	2	4	6
Разом	90	16	32	42
Види навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота			
Попередні навчальні дисципліни	Історія та культура України.			
Супутні та наступні навчальні дисципліни	Етика та соціальна відповідальність організації, соціологія.			

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

Заняття проводяться у час та місці, визначеному розкладом занять. Усі здобувачі вищої освіти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати

аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти та освітньо-професійною програмою ЛьвДУВС. Ліквідацію навчальної заборгованості здобувач вищої освіти здійснює відповідно до у вимог Положення про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ. Відпрацювання незадовільних оцінок і пропущених занять здійснюється не більш як за однією темою в один робочий день та відбувається на кафедрі соціальних дисциплін відповідно до затвердженого графіку (графіки чергування та консультацій науково-педагогічних працівників розміщуються на дошці оголошень кафедри та на сторінці кафедри на сайті ЛьвДУВС).

Навчальний план передбачає поточний і підсумковий контроль. Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання.

Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських заняттях, за виконання (підготовку) рефератів та тестових завдань з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали.

Підсумковий контроль виставляється після проведення всіх видів занять, передбачених робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної роботи.

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за наступним алгоритмом:

- результат аудиторної роботи визначається як середній бал, помножений на коефіцієнт 16, та заокруглюється до цілого бала за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа);

- середній бал дорівнює сумі усіх отриманих позитивних оцінок (балів), поділених на відповідну кількість, при цьому:

- а. мінімальна кількість оцінок має становити не менше $\frac{1}{3}$ (33%) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних), передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо $\frac{1}{3}$ (33%) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- б. якщо кількість отриманих оцінок менша за $\frac{1}{3}$ (33%), то кожна забракла оцінка враховується як «нуль» балів;

- в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») кількість оцінок, враховуються з коефіцієнтом 0,7, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу;

- г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені навчальні заняття враховуються як «нуль» балів;

- д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених навчальних занять не є обов'язковим. У разі якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачеві вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО \cdot 0,7 + КНО} \cdot 16$$

де:

- РАР – результат аудиторної роботи;
- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33%) від кількості семінарських, практичних, лабораторних занять, передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. При цьому, якщо МКО становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених навчальних занять.

Залікова оцінка визначається як сума отриманих балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну (максимум 20 балів) роботу.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів, отриманих під час складання заліку, визначається як сума отриманих балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).

Поточний контроль (залікова оцінка)	
Аудиторна робота (РАР) (семінарські/практичні/лабораторні заняття та контрольні заходи)	Самостійна робота (РСР)
≤ 80	≤ 20
≤ 100	
Підсумкова кількість балів = РАР+РСР ≤ 100	

У разі якщо здобувач вищої освіти за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної роботи отримав менше 60 балів – «не зараховано», він ліквідовує академічну заборгованість за окремим графіком на визначених вище умовах.

Такий здобувач вищої освіти має покращити результати поточного контролю (відпрацювати пропущені заняття та/або незадовільні оцінки, відпрацювати тему для отримання оцінки, виконати самостійну роботу тощо) до моменту ліквідації академічної заборгованості.

У разі якщо здобувач вищої освіти до моменту ліквідації академічної заборгованості повторно не отримав 60 балів, ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання, отриманих за результатами аудиторної та самостійної роботи за 100-

бальною шкалою. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може отримати не більше 60 балів.

Перескладання академічної заборгованості перед комісією відбувається у формі усного (та/або змішаного) опитування.

Підсумкова семестрова оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

Здобувачі вищої освіти, які беруть активну участь у навчальній та науковій роботі, можуть здобути додаткові бали з навчальних дисциплін (освітніх компонентів), що відповідають змістовій навчальній складовій освітньої програми:

- 1) за призові місця у Всеукраїнській студентській олімпіаді:
 - за призове місце у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з кожної навчальної дисципліни, питання з якої були конкурсними завданнями олімпіади, – 4 бали;
 - за призове місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади – 8 балів;
- 2) за активну участь у науковій роботі – 6 балів за опубліковану наукову статтю зі змістової навчальної складової освітньої програми;
- 3) за участь у проєктах, грантах, тренінгах (отримання сертифікату) зі змістової навчальної складової освітньої програми – 5 балів;
- 4) за вдосконалення мовної компетентності (сертифікат знання іноземної мови на рівні не нижче B2) – 10 балів;
- 5) за тези наукового повідомлення з рецензією науково-педагогічного працівника, який читав курс з відповідної навчальної дисципліни, та відгуком наукового керівника, – 3 бали;
- 6) за призові місця у конкурсах студентських наукових робіт, що відповідають змістовій навчальній складовій освітньої програми:
 - за призове місце у I турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 5 балів,
 - за призове місце у I турі Міжвузівського конкурсу студентських наукових робіт – 4 бали;
 - за призове місце у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 10 балів.
 - за призове місце у II турі Міжвузівського конкурсу студентських наукових робіт – 8 балів.

Додаткові бали додаються до суми балів підсумкової семестрової оцінки. Максимальна кількість додаткових балів не має перевищувати 20 балів.

5. ОПИС МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання – це сукупність вимог, яким має відповідати здобувач вищої освіти при виставленні йому підсумкової оцінки з дисципліни. Критерії оцінювання стосуються виступів на семінарських та практичних заняттях, виконання самостійної роботи, а також відповідей на запитання білету під час екзамену.

Оцінювання знань та умінь на семінарських заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» – виставляється, якщо питання розкрито повністю, студент вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання.

Оцінка «**Добре**» – виставляється, якщо питання розкрито повністю, студент добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення.

Оцінка «**Задовільно**» – виставляється, якщо питання розкрито не повністю, студент посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а студент не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.

Оцінювання рівня підготовки та виступу з рефератом здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» – виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання студент вільно орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка «**Добре**» – виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання студент добре орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка «**Задовільно**» – виставляється, якщо тема реферату розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання студент посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Оцінка «**Незадовільно**» – виставляється, якщо тема реферату не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно; під час відповідей на запитання студент не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість реферату немає значення.

Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:

Оцінка «**Відмінно**» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90–100% завдань.

Оцінка «Добре»– виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71–89% завдань.

Оцінка «Задовільно» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 50–70% завдань.

Остаточне оцінювання рівня знань здобувача здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС за національною системою з урахуванням європейської системи трансферу оцінок.

Здобувачі вищої освіти, мають право звернутися в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, щодо визнання таких результатів. Критерії оцінки знань здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визначаються згідно із Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, та Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ, виходячи з того, чи здобувач ініціює визнання результатів такого навчання з навчальної дисципліни загалом, окремого розділу навчальної дисципліни (3-х чи більше тем), однієї або 2-х тем, індивідуального (індивідуальних) завдання (завдань).

Здобувач вищої освіти може звернутися за консультацією щодо форм неформальної та інформальної освіти, результати яких можуть бути визнані за цією навчальною дисципліною до науково-педагогічного працівника, який проводить аудиторні заняття в навчальній групі або до завідувача кафедри.

Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126 та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти».

6. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

6.1. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Рижак, Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія / Людмила Рижак ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Вид. 2-ге, перероб., допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 530 с
2. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: підруч. для ВНЗ / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. Вид. 4-те, випр. та допов. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 551 с.

3. Теоретична філософія : навчальний посібник / Віталій Мудракулов, Олександр Поліщук. - Хмельницький : А.А. Мельник, 2018. 160 с.
4. Філософія: підруч. для студентів ВНЗ / [Л. В. Губерський та ін.]. - Вид. 2-ге, перероб. і допов. - Харків : Фоліо, 2018. 620 с.
5. Філософія : підручник / [М. М. Цимбалюк та ін.] ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". - 2-ге вид., перероб. і допов. - Ужгород : Говерла, 2021. - 439 с.
6. Філософія: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. / [Тімченко О. П. та ін. ; за заг. ред. Тімченка О. П.] ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Львів : Растр-7, 2015. 359 с.
7. Філософія: навч. посібник для студентів і курсантів вищих навчальних закладів МВС України / За ред. проф. М.П. Гетьманчука— Львів: ЛьвДУВС, 2010. 344 с.
8. Філософія: підручник /В. С. Бліхар, А. Ф. Карась, М. П. Требін та ін.; за ред. В. В. Середи, М. М. Цимбалюка. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 428 с.
9. Філософія науки : навчальний посібник / Н.К. Петрук, О.В. Гапченко, А.В. Левченко. - Хмельницький : ХНУ, 2018. 271 с.
10. Філософія: навч. посіб. для студентів ВНЗ усіх спец. / К. В. Кислюк. 3-тє вид., випр. Київ : Кондор, 2016. 229 с.
11. Філософія глобальних проблем сучасності : навч. посіб. / [Арістова А. В. та ін. ; наук. ред. Арістова А. В.] ; Нац. трансп. ун-т. - Київ : НТУ, 2016. 183 с.
12. Філософія гуманістичного менеджменту (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) : [навч. посіб.] / [уклад.] Соснін О. В., Воронкова В. Г., Ажажа М. А. Запоріжжя : Дике Поле, 2016. 356 с.
13. Філософія людини та особистості / П.С. Назар. Київ : Сталь, 2018. 577 с.
14. Філософія науки : навчальний посібник / Н.К. Петрук, О.В. Гапченко, А.В. Левченко. - Хмельницький : ХНУ, 2018. 271 с.
15. Філософія глобальних проблем сучасності : навч. посіб. / [Арістова А. В. та ін. ; наук. ред. Арістова А. В.] ; Нац. трансп. ун-т. - Київ : НТУ, 2016. 183 с.
- 16.
17. Філософія, суспільство, мова : монографія / І.П. Біскуп, А.Л. Данильчук, Л.Л. Макарук ; Міністерство освіти і науки України, Східноукраїнський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 223 с.

Додаткова

1. Голянич М. Ю. Футурологія : філософія майбуття / Михайло Голянич. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2017. 539 с.
2. Кралюк, П.М. Козацька філософія. Філософська та історіософська думка України XVII - XVIII ст. / Петро Кралюк. Острог : Вид-во Нац. ун-ту "Остроз. акад.", 2015. 441 с.
3. Лактіонова, А. В. Філософія дії : монографія / А. В. Лактіонова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2016. 367 с.
4. Філософія. Словник: персоналії, категорії, поняття та терміни / В.С.Бліхар, Х.М.Войтович, Н.В.Гайворонюк, М.П.Гетьманчук, О.В.Гришук та ін.; [ред. М.П.Гетьманчука] Львів: ЛьвДУВС, 2010. 228 с
5. Філософія економічних систем : монографія / Богдан Кульчицький, Ярослав Кульчицький; Львівський національний університет імені Івана Франка,

Національний лісотехнічний університет України. - Львів: Ліга-Прес, 2015. 709 с.

6. Філософія сучасної науки і техніки : [підручник] / Едуард Семенюк, Володимир Мельник ; Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний лісотехнічний університет України. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 363 с.

7. Філософія: навч. посіб. для студентів ВНЗ усіх спец. / К. В. Кислюк. 3-тє вид., випр. Київ : Кондор, 2016. 229 с

8. Філософія, суспільство, мова : монографія / І.П. Біскуп, А.Л. Данильчук, Л.Л. Макарук ; Міністерство освіти і науки України, Східноукраїнський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 223 с.

9. Філософія фінансової цивілізації: людина у світі грошей : зб. наук. пр. / Укр. філос.-екон. наук. т-во, ДВНЗ "Ун-т банк. справи", ВГО "Ін-т дослідж. економіки і сусп-ва ХХІ ст." ; [редкол.: Т. С. Смовженко та ін.]. Київ : ДВНЗ "Університет банківської справи", 2016. 419 с.

6.2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

1. Філософія: підручник /В. С. Бліхар, А. Ф. Карась, М. П. Требін та ін.; за ред. В. В. Середи, М. М. Цимбалюка. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 428 с.

2. Філософія. Словник: персоналії, категорії, поняття та терміни / В.С.Бліхар, Х. М. Войтович, Н. В. Гайворонюк, М. П. Гетьманчук, О. В. Грищук та ін.; [ред. М. П. Гетьманчука] Львів: ЛьвДУВС, 2010. 228 с.

3. Філософія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В.С. Бліхара.Львів: ПП «Арал», 2018. 184 с.

6.3. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Львівський державний університет внутрішніх справ // www.lvduvs.edu.ua

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua

3. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>

4. Національна історична бібліотека України :// <http://www.dibu.kiev.ua/>

5. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>

6. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>

7. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

8. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>

9. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>

10. Сайт Українського філософського фонду. <http://www.philosophy.ua>